

Kære interessenter i Koordinationsforum for sønderjyske kommuner

Her i Tønder Kommune synes vi, at mødet i Koordinationsforum sidste onsdag var udbytterigt med konstruktive drøftelser af mange væsentlige aspekter i relation til arbejdet med opstilling af indsatsplaner for sikring af grund- og drikkevand her i det sønderjyske.

Selv om fokus jo var på indsatsplanen for Agerskov, nåede vi vidt omkring og fik vist alle et godt indtryk af de forskellige udfordringer, som arbejdet indebærer.

Nedenfor følger vores referat, hvor vi har forsøgt at fastholde så mange væsentlige synspunkter som muligt. Deltagene var for hovedpartens vedkommende engagerede og drøftelserne ofte meget grundige, hvilket referatet afspejler.

Bemærkninger og kommentarer er velkomne. Modtager vi ikke sådanne inden for de nærmeste 14 dage, tillader vi os at betragte referatet som godkendt.

Venlige hilsener

Lena Berndt Klintø og Steen Thomsen

R E F E R A T

Emne:

Koordinationsforum for grundvandsbeskyttelse

Afholdt dato: 4. marts 2015, Løgumkloster tidligere rådhus

Deltagere: Børge Nielsen, FVD-vandrådet Aabenraa kommune
Arne Lhjungmann, FVD-vandrådet Sønderborg kommune
Peter Steffensen, FVD-vandrådet Tønder kommune
Christian Greve Hansen, Vandrådet, Haderslev kommune
Aabenraa Kommune v/Lars Øvig
Haderslev Kommune v/Peter Erfurt og Bente Fisker Hansen
Sønderborg Kommune v/Henrik Züricho
Tønder Kommune v/Lene Øvig, Lena Berndt Klintø og Steen Thomsen
Danva v/Karina Holdt Filtenborg, Provas
Sønderjysk Landboforening v/Asger Kristensen
LandboSyd v/Ulla Refshammer Pallesen

Fraværende: Sundhedsstyrelsen
Skovdistrikterne

LHN
Kolding Herreds Landbrugsforening
Jysk Landbrugsrådgivning
Naturstyrelsen

Referent: Steen Thomsen, Tønder Kommune

Dagsorden:

1. Godkendelse og evt. supplerung til dagsordenen
2. Præsentation og orientering af og fra koordinationsforummets medlemmer
3. Status for grundvandskortlægningen, refereret
4. Status for indsatsplanlægningen i Tønder, Aabenraa, Sønderborg og Haderslev kommuner, og præsentation af planer
5. Fremlæggelse af "Forslag til plan for grundvandsbeskyttelse – Agerskov". Herunder drøftes indgående kommentarer til planen
6. Bør indsatsplanerne ikke følge den ministerielle vejledning?
7. Hvor meget baggrundsmateriale for en indsatsplan bør være tilgængelig for borgerne?
8. Vandsamarbejde. Har det nogen mening at lægge op til et frivilligt Vandsamarbejde?
9. Eventuelt
10. Næste møde

Ad 1.)
Godkendt.

Ad 2.)
Mødedeltagerne præsenterede sig.

Ad 3.)
Lena Klintø refererede input fra Naturstyrelsen, da styrelsen ikke selv kunne møde frem: Alle kortlægninger forventes afsluttet i 2015.
Klintø fortalte, at Naturstyrelsen dagen før mødet havde udsendt en orientering om høring forud for udarbejdelse af miljørapport til et forslag til bekendtgørelse om udpegning af drikkevandsressourcer på grundlag af kortlægninger afsluttet i 2014. Fristen for høringen, der også benævnes *scoping*, er den 16. marts 2015 ved fyraftenstid.

Ad 4.)
Tønder Kommune v/Lena Berndt Klintø
Tønder Kommune er ved at færdiggøre indsatsplanen for *Agerskov-området*. Der er især brugt tid på at få defineret retningslinier og handlinger.
Der skal laves en revideret indsatsplan for *Bredebro Vandværk*. Det trækker imidlertid lidt ud, da Naturstyrelsen er i færd med at beregne nyt indvindingsopland, som først vil være færdig ved udgangen af 2015.
Tønder Kommune havde sidste år fra Naturstyrelsen modtaget en redegørelsesrapport for kortlægningsområdet *Arrild m.fl.* Arbejdet med indsatsplanen i dette område var så småt ved at gå i gang. Indkaldelse til møder med de enkelte vandværker ville blive sendt ud om kort tid.
Redegørelsesrapporten for *Tønder-Løgumkloster m.fl.* blev sammen med Arrild redegørelsesrapporten modtaget lige inden sommerferien sidste år. Der viste sig imidlertid at være en fejl i beregningen af indvindings- og grundvandsdannende-oplande. Derfor blev den endelige rapportering af Tønder-Løgumkloster m.fl. området først modtaget lige inden jul 2014.

Uden for OSD mangler endnu flere vandværker, herunder *Branderup* og *Toftlund*, som Naturstyrelsen er i færd med at kortlægge.

Spørgsmålet om vandkvalitet og pesticider blev kort drøftet.

Peter Steffensen sagde, at hovedparten af pesticidfundene lå under grænseværdien, men enkelte var dog over.

Asger Kristensen spurgte, hvorfor der blev etableret borer uden for de kortlagte områder, mens der nedlægges borer inden for de kortlagte områder.

Peter Erfurt sagde, at paradokset formentlig udspringer af Naturstyrelsens udmeldinger om, hvorfor og hvordan kortlægningen tænkes fortsat efter 2015.

Der udspandt sig en engageret debat om, hvorvidt den stadige strøm af nye regler og forordninger på drikkevands- og grundvandsområdet var for stor en udfordring for især de små vandværker. Børge Nielsen frygtede, at tendensen med, at de små vandværker lukker, ville fortsætte.

Haderslev v/Peter Erfurt

Peter Erfurt oplyste, at Haderslev Kommune skal have en drøftelse med Provas om udbringning af slam på markerne samt et møde med Over Jerstal Vandværk. Herefter forventes indsatsplanen for en del af *Bevtoft-Hovslund* kortlægningsområdet snarest fremlagt.

Lene Øvig spurgte, om det betød, at Haderslev Kommune ikke forelægger planen for politikerne, inden den fremlægges for interessenterne. Peter Erfurt bekræftede og begrundede det med, at der i planen heller ikke var problemer for landbruget eller andre interessenter.

Erfurt oplyste, at planen for *Haderslev Nord* området var cirka en trediedel færdig.

Indsatsplanen for *Gram* området var ligeledes cirka en trediedel færdig.

Peter Erfurt fortalte, at man i Haderslev Kommune var begyndt at udfærdige planerne på modulbasis.

Peter Steffensen, spurgte om der ville komme restriktioner på husdyrområdet i *Bevtoft-Hovslund* planen.

Peter Erfurt svarede, at det ville ikke ske.

Peter Erfurt forklarede, at der kan være enkelte vandværker, hvor det kan blive påkrævet at flytte kildepladsen. Han nævnte bl.a. *Vedsted Vandværk*. Bente Fisker Hansen understregede dog, at vandværket i dag har styr på indvindingen. Erfurt oplyste, at der kan vise sig at være et problem med fanen fra den tidligere losseplads ved *Arnitlund*. De seneste data til belysning af fanens udstrækning og karakter daterer sig tilbage til slutningen af -90'erne.

Asger Kristensen spurgte, hvor mange planer, der skulle laves i Haderslev. Peter Erfurt svarer, at det drejede sig om fem mellemstore og en lille, *Arnum Vandværk*.

Aabenraa v/Lars Øvig

Der var endnu ikke lavet indsatsplaner i Aabenraa Kommune.

Men der var kommet en masse gode data.

Naturstyrelsen manglede dog stadig at aflevere rapporteringen af kortlægningen ved *Padborg-Gråsten-Egernsund m.fl.*

Lars Øvig oplyste, at der var beregnet og afrapporteret BNBO for hele kommunen, i alt cirka 100 indvindingsboringer til alle kommunens 43 almene vandforsyninger. Aabenraa Kommune ville anvende disse resultater i forbindelse med indsatsplan-arbejdet.

Lars Øvig fortalte, at der faktisk allerede var udarbejdet én indsatsplan i kommunen, nemlig for *Barsø Vandværk*. Vandværket på Barsø, som kun havde 13 forbrugere, havde tidligere haft problemer med saltvandsindtrængning. Men som en del af indsatsplanen havde Aabenraa Kommune formået at formidle to dybe undersøgelsesboringer, etableret i forbindelse med Naturstyrelsens kortlægning, overdraget til Barsø Vandværk. Barsø Vandværks fremtidige indvinding var herved sikret.

Sønderborg v/Henrik Züricho:

I Sønderborg var der i slutningen af 2014 vedtaget blevet en indsatsplan for *Sønderborg Øst* området.

I Sønderborg Kommune var det besluttet, at der skal vedtages indsatsplaner for alle vandværker. Også de som ligger uden for indsatsområderne - såkaldte 'kan'-indsatsplaner, som udarbejdes efter Vandforsyningslovens §13a.

Men 'skal'-planerne (§13) har prioritet og udarbejdes derfor først.

Henrik Züricho understregede, at Sønderborg Kommune forventer, at der vil blive tale om rådighedsindskrænkninger og dyrkningsaftaler i flere af de kommende indsatsplaner.

Henrik Züricho oplyste, at indsatsplanen for *Nordals* området efter flere gennemgribende revisioner nu var klar til at blive fremlagt endeligt.

Indsatsplanen for *Midtals* området færdiggøres og fremlægges efter Nordals. Her bliver der formentlig kun foreslået lempelige indsatser.

Sønderborg Kommune skal også udarbejde en indsatsplan for den del af *Felsted-Sundeved* kortlægningsområdet, som ligger øst for Aabenraa Kommune. Henrik Züricho forventede, at der her vil blive tale om to indsatsplaner, *Sundeved Øst* og *Avnbøl-Ullerup-Blans*. I givet fald bliver det formentlig *Sundeved Øst*, der færdiggøres først.

Ligesom i Aabenraa venter man i Sønderborg Kommune på, at Naturstyrelsen færdiggør og afrapporterer *Padborg-Gråsten-Egernsund m.fl.* kortlægningen.

Der var beregnet BNBO for alle indvindingsboringer i Sønderborg Kommune.

Henrik Züricho fortalte, at man i kommunen havde arbejdet en del med at afklare, hvor langt man skal gå i indsatsplanarbejdet.

Züricho forklarede, at der var gjort en stor indsats for at vurdere udnyttelsesgraden af grundvandet på Als. De økonomiske Råd anfører i et nyligt fremlagt diskussionsoplæg, at 35% må være et generelt maksimum. På Nordals er udnyttelsesgraden væsentlig større. Udnyttelsen af grundvandet på Sydals er en anelse under den maksimale anbefalede indvinding. Under alle omstændigheder var forholdene i forbindelse med grundvandsbeskyttelse vanskelige at håndtere på en ø som Als.

Sønderborg Kommune var i gang med at etablere en række relativt korte boringer, som skal bruges til at monitere den mere terrænnære grundvandskvalitet.

Arne Lhjungmann fortalte, at vandværkerne på Nordals har haft et konsulentfirma til at udarbejde en alternativ indsatsplan. Lhjungmann nævnede samtidig, at Henrik Züricho burde omtale grundvandsforureningen fra Danfoss.

Henrik Züricho svarede, at det ikke var en egentlig indsatsplan, som vandværkerne på Nordals havde fået lavet. Züricho redegjorde herefter for forholdene i forbindelse med Danfoss' egen grundvandsindvinding på Nordals. Således har Danfoss planer om at nedlægge deres eget vandværk på Nordals og søge vandforsyningen omlagt til Sønderborg Forsynings vandværk ved Havnbjerg. Kommunen var usikker på om – og i givet fald hvordan – det vil påvirke trykforholdene i grundvandet og dermed spredningen af forureningen fra Danfoss.

Ad 5.)

Fremlæggelse af "Forslag til plan for grundvandsbeskyttelse – Agerskov". Herunder drøftes indgående kommentarer til planen

Lena Berndt Klintø lagde for med at fortælle om baggrunden for planen, som baseres på kortlægningen af *Bevtoft-Hovslund* området.

Lena Klintø fortalte, at planen er en digital plan, hvorefter hun gav en 'guidet tur' gennem planen.

Først forsiden - ordforklaring på alle niveauer.

Herefter skitserede Klintø målet med planen.

Klintø gennemgik resumeet af Naturstyrelsens kortlægningsresultater. Der var i planen altid mulighed for via links at åbne redegørelsesrapporten og andet relevant materiale.

Det blev ved hjælp af det tilhørende aktive kort vist, hvor indsatserne skulle gennemføres, ligesom planområdets udstrækning blev vist.

Lena Klintø viste, at nitratfronten i enkelte boringer var nået ned i 80 meters dybde. Men kommunen vurderede dog ikke, at der er tilstrækkeligt grundlag for at lave rådighedsindskrænkninger.

Klintø viste tillige, hvor der var fundet pesticider. Ingen af fundene var dog inden for Agerskov Vandværks indvindingsområde.

Endelig viste Lena Klintø, hvor der var påvist punktforureninger. Heller ingen af disse var beliggende inden for vandværkets indvindingsområde.

Peter Erfurt sagde, at det var naturbetinget, at der blev truffet nitrat så dybt, som det var tilfældet ved Agerskov. Men der var ikke nitrat i de miocæne magasiner.

Henrik Züricho indvendte, at Haderslev og Tønder kommuner med deres manglende vilje til lave indsatser i realiteten afskriver vandet i jordlagene over miocænet i Bevtoft-Hovslundområdet.

Erfurt gav Henrik Züricho ret.

Züricho spurgte, om Tønder Kommune ville give tilladelse til enkeltindvindinger i området.

Klintø svarede, 'ja, hvis det ikke er i strid med vandforsyningsplanen'. Men kommunen ville jo ikke kunne garantere, at der ikke kan komme nitrat problemer i en sådan boring.

Lena Klintø fortalte herefter om de retningslinier og indsatser, som planen indeholdt.

Der var indsatser som dels kommunen og dels Agerskov Vandværk ville skulle gennemføre.

Klintø gennemgik herefter kommentarer til indsatsplanen, som kommunen havde modtaget. Naturstyrelsens kommentarer vedrørte formelle forhold.

Her var der nogle sproglige forhold, der skulle tilrettes - f.eks. vedrørende §13 / 13a, 'skal' / 'kan' indsatsplaner.

Klintø fortalte herefter om Asger Kristensens, Sønderjysk Landboforening, kommentarer. Kristensens fokus var på de indsatser, der var indeholdt i planen, og begrundelsen for de enkelte indsatser.

Ulla Refshammer Pallesen mente, at spørgsmålet om markvandingsboringer skulle formuleres mere konkret. Ulla Pallesen sagde, at spørgsmålet om konflikt i forbindelse med markvandingsstilladelser burde specificeres, sådan at det f.eks. fremgik, at denne indsats gælder for vandværkets indvindingsområde.

Lena Klintø oplyste, at kommunen havde fået nye og bedre muligheder for at vurdere indvindingspåvirkningen fra markvandingsboringer.

Asger Kristensen sagde, at han godt kunne følge tankerne i indsatsplanen, men han syntes, at der skulle tages hensyn til, at der kan være enkelte år, hvor landmanden har særligt brug for vand. Lena Klintø svarede, at det samme gælder for naturen.

Herefter drøftedes spørgsmålet om lodrette jordvarmeanlæg.

Lena Klintø forklarede. Begrundelsen for forbuddet især vedrørte 'skorstenseffekter' i forbindelse med dårligt forseglede borehuller gennem lerdæklag over grundvandsressourcerne. Klintø anførte, at der kunne være grund til at overveje at udspecificere, hvilke anlæg der tænkes på. Der var jo alene tale om vertikale og ikke horisontale anlæg. De sidste ville stadig være tilladte - og således også gyllekølingsanlæg.

Spørgsmålet om særlige retningslinier for administration af nitratudvaskning i planområdet, blev drøftet. Asger Kristensen ønskede, at formuleringerne skulle være klarere. Lena Klintø forklarede, hvad der lå i formuleringerne i indsatsplanen. Kristensen sagde, at det var OK.

Ulla Pallesen spurgte, om nitratudvaskningen måtte stige op til 50 mg/liter. Lena Klintø svarede 'ja'. Pallesen sagde, at det så også burde stå udtrykkeligt i planen. Klintø svarede, at hun ville se på, om der kunne laves en bedre formulering.

Henrik Züricho mente, at vilkåret om maksimalt 50 mg/liter nitratudvaskning også skulle gælde i vandværkets indvindingsområde.

Peter Steffensen sagde, at han godt kunne se, at det var vigtigt at undgå nitratforurening.

Men han fandt, at overvågning af udviklingen i nitrat i grundvandet var at foretrække. Lena Klintø sagde, at der var to muligheder for monitorering - enten model beregninger, f.eks.

Conterra, eller egentlige vandanalyser.

Erfurt fortalte, at Haderslev Kommune sammen med flere vandværker ville udvælge egnede markvandingsboringer til prøvetagning med henblik på monitorering af nitratudviklingen.

Peter Steffensen understregede, at der alene skulle anvendes 'trykprøvede boringer', altså ordentligt forseglede boringer uden nedsivning ved forerøret.

Lena Klintø rejste spørgsmålet om 25 meter zoner. Hun sagde, at ved Tønder Kommunes netop gennemførte tilsynsrunde til kommunens almene vandværker, var der adskillige til-

fælde, hvor jorden blev dyrket inden for indvindingsboringernes 25 meter zone. Vandværkerne var imidlertid af forskellige årsager utilbøjelige til selv at gøre noget ved problemet. Tønder Kommune havde flere gange anmeldt overtrædelserne til Naturerhvervstyrelsen uden, at der af den grund skete noget.

Christian Greve Hansen mente, at indsatserne i planen skulle beskrives bedre.

Henrik Züricho forklarede, hvordan reglerne for håndhævelse af 25 meter zonen var tåbelige. For mens det er kommunen, der har myndighed over de inderste 10 meter, er det Naturerhvervstyrelsen, der har myndigheden over de yderste 25 meter.

Lena Klintø fortalte, at tilsynet på forskellige erhvervsvirksomheder - herunder landbrug - ville blive øget.

Der udspandt sig en kort diskussion om kommunens rolle i forbindelse med afhjælpning af problematiske forhold, som blev truffet i forbindelse med virksomhedstilsyn. Det blev fremført, at kommunen ikke måtte optræde som rådgiver. Bente Fisker Hansen sagde, at kommunen dog gerne måtte vejlede, og det gjorde man jævnligt i Haderslev Kommune.

Lena Klintø oplyste, at der vil blive beregnet BNBO for de almene indvindingsboringer i Tønder Kommune.

Klintø forklarede, at Tønder Kommune havde viden om cirka 600 boringer, der ikke var i brug. Af disse boringer var de, der ligger i Agerskov planområdet, blevet lokaliseret. Kommunen ville snarest muligt gå i gang med at få styr på de øvrige af disse boringer.

Bente Fisker foreslog, at der i teksten i planen stedet for "alle boringer" skrives "alle kendte boringer". Klintø ville se på formuleringen på dette punkt igen.

Lars Øvig fortalte om fordelene ved TV-inspektion af boringer. Ofte vil TV-inspektion afsløre eventuelle utætheder i boringens forerør. Og dermed bidrage til en mulig forklaring på suspekterede vandkvalitetsanalyser. Erfurt berettede om en boring, hvor sulfatkoncentrationen bare steg og steg. Det viste sig ved TV-inspektion, at forerøret i boringen var temmelig utæt, således at der over filtret var indtrængning af 'falsk' vand i boringen.

Arne Lhjungmann sagde, at Agerskov indsatsplanen var meget anderledes end de, han hidtil havde set i Sønderborg Kommune.

Lhjungmann forklarede desuden, at indsatsplanen, efter kommunalbestyrelsen har godkendt planen, vil være et juridisk dokument. Derfor må man i et digitalt dokument være særlig opmærksom på, at links til lovtekster og andet ændrer sig med tiden.

Arne Lhjungmann anførte endvidere, at han fandt det underligt, at borgerne ikke måtte anvende pesticider, mens kommunen godt måtte sprøjte for bjørneklo.

Erfurt og Züricho forklarede, at der også i både Haderslev og Sønderborg kommuner i forhold til forbuddet mod pesticider var undtagelser, som i særlige situationer tillod kommunen at bruge disse stoffer.

Lhjungmann savnede ordet 'redox' i ordforklaringen. Desuden fandt han, at prisen for gennemførelse af indsatsplanen burde anføres i planen.

Ulla Pallesen ønskede, at det i teksten i planen blev nævnt, at der med hensyn til nitratudvaskningen tages udgangspunkt i husdyrlovgivningen.

Ad 6.)

Bør indsatsplanerne ikke følge den ministerielle vejledning?

Arne Lhjungmann henviste til Indsatsplanvejledningen og spurgte, om ikke indsatsplanerne skulle følge den.

Henrik Züricho fastslog, at vejledningen ikke nødvendigvis skal følges i alle detaljer. Der var, som navnet sagde, tale om en vejledning og ikke en lovtekst.

Züricho fortalte også, at han af Naturstyrelsen dagen før dagens møde havde fået at vide, at en endelig vejledning var lige på trapperne.

Lhjungmann argumenterede for, at indsatsplanen skal indeholde økonomiske overvejelser og en samlet pris for dens gennemførelse.

Det udspandt sig herefter en grundig drøftelse af frivillige og tvungne aftaler, kriterier for at anvende den ene type frem for den anden samt ikke mindst prisen for disse aftaler.

Ligeledes blev det drøftet, hvorvidt aftalerne ville skulle genforhandles med faste intervaller eller, der var tale om engangsaftaler.

Henrik Züricho fastslog, at en indsatsplan ikke nødvendigvis skal indeholde alle detaljer – 'planen sætter rammerne'.

Lene Øvig forklarede, at det er Tønder Kommunes holdning, at der først skal søges indgå et frivillige aftaler.

Lhjungmann sagde, at der skal være tale om påbud, for ellers vil lodsejerne skulle betale skat af en eventuel erstatning.

Peter Erfurt understregede, at det ikke forholdt sig som Lhjungmann anførte. Det ville være tilstrækkelig begrundelse for ikke at skulle betale skat af en erstatning, at det i en given aftale nævnes, at der, såfremt det ikke lykkes at indgå en frivillig aftale, vil ske ekspropriation; aftalen indgås derved under såkaldt *ekspropriationslignende forhold*.

Ulla Pallesen fremførte, at kommunen 'ikke skal true landmændene'.

Flere, herunder Ulla Pallesen, var enige om, at skattevæsenet skulle spørges, således at der forelå et skriftligt svar fra Skat, før den første aftale indgås.

Ulla Refshammer Pallesen fandt ligesom Arne Lhjungmann, at det ville være at foretrække, at der i indsatsplanen indgik et bud på en samlet pris for gennemførelse af planen.

Henrik Züricho forklarede, at det ville være uhyre vanskeligt at komme med holdbare priser for implementering af en indsatsplan.

Lhjungmann sagde, at vandværkerne ikke skulle påtvinges udgifter til 'farvelade-brochure'.

Ad 7.)

Hvor meget baggrundsmateriale for en indsatsplan bør være tilgængelig for borgerne?

Lhjungmann nævnede en reportageserie i Jyllandsposten om en kommune, hvor interesserede vandværksfolk ikke kunne få udleveret en redegørelsesrapport med den begrundelse, at vandværksfolkene ikke ville kunne forstå det, der stod i rapporten.

Lene Øvig, Peter Erfurt og Henrik Züricho var alle himmelfaldende over, at der angiveligt fandtes en kommune, hvor en så bedrevidende og formørket holdning stadig trivedes.

Lene Øvig understregede, at der er fuld offentlighed i forvaltningen, så i den virkelige verden vil tåbelige embedsmænd ikke kunne forholde borgerne oplysninger, som Arne Lhjungmann her havde refereret.

Ad 8.)

Vandsamarbejde. Har det nogen mening at lægge op til et frivilligt Vandsamarbejde?

Lene Øvig sagde, at hun havde hørt en del om vandsamarbejde, men hun var ikke helt klar over, hvad det indebar.

Henrik Züricho tilbød at forklare: I Sønderborg Kommune var der et kortlægningsområde på Nordals, hvor flere nabovandværkers indvindingsoplunde krydser ind over hinanden. Det var trods en ihærdig indsats ikke lykkedes kommunen at opnå enighed mellem vandværkerne, om indsatserne til sikring af områdets grundvand. Flere af vandværkerne havde muligvis heller ikke råd.

Sønderborg Kommune havde derfor med udgangspunkt i Vandforsyningslovens §48 bedt Naturstyrelsen hjælpe med at få etableret et vandsamarbejde mellem de berørte vandværker med henblik på at få en indsatsplan vedtaget.

Dagen før dagens møde havde Sønderborg Kommune indkaldt til møde med de pågældende vandværker. Naturstyrelsen havde også været til stede og redegjort for styrelsens holdning til problemet.

Züricho forudså, at der herefter muligvis blev etableret flere mindre vandsamarbejder i området på Nordals.

Vandrådet i Sønderborg Kommune havde dog ikke taget stilling til den seneste udvikling i sagen. Det vil ske på det førstkommende repræsentantskabsmøde i Vandrådet.

Børge Nielsen spurgte, om vandsamarbejdet på Als alene ville skulle omfatte indsatsplanarbejdet.

Henrik Züricho og Arne Lhjungmann svarede begge 'nej'. Samarbejdet ville i princippet kunne indeholde f.eks. nødforbindelser og lignende.

Lhjungmann fortalte, at der allerede eksisterede et vandsamarbejde mellem nogle mindre vandværker på Nordals. Det var disse vandværker, der tidligere var gået sammen om at få formuleret en alternativ indsatsplan. Planen var udarbejdet af firmaet *Dansk Vand og Naturcenter*.

Børge Nielsen fortalte, hvordan Padborg Vandværk gennem flere år havde leveret vand til Holbøl Vandværk. Desuden havde Padborg nu overtaget pasning af Kollund Vandværk. Børge Nielsen sagde, at det også var en form for vandsamarbejde, hvor nabovandværker arbejdede sammen om fælles mål.

Ad 9.)

Eventuelt

Henrik Züricho regnede med, at Sønderborg Kommune ville have indsatsplanen for Nordals klar inden juni måned.

Peter Erfurt mente, at Haderslev Kommune ville være klar med en indsatsplan for en del af Bevtoft-Hovslund kortlægningsområdet før juni.

Ad 10.)

Det blev aftalt, at næste møde gennemføres i Sønderborg i juni måned. Sønderborg indkalder.